

Världsnaturfonden WWF

Hyggesfritt & behov av omställning

Peter Roberntz, 19 dec 2025

Foto: Peter Roberntz

WWFs - En av världens ledande globala miljö- och naturvårdsorganisationer

Grundades 1961

Huvudkontoret: Gland, Schweiz

År 2022

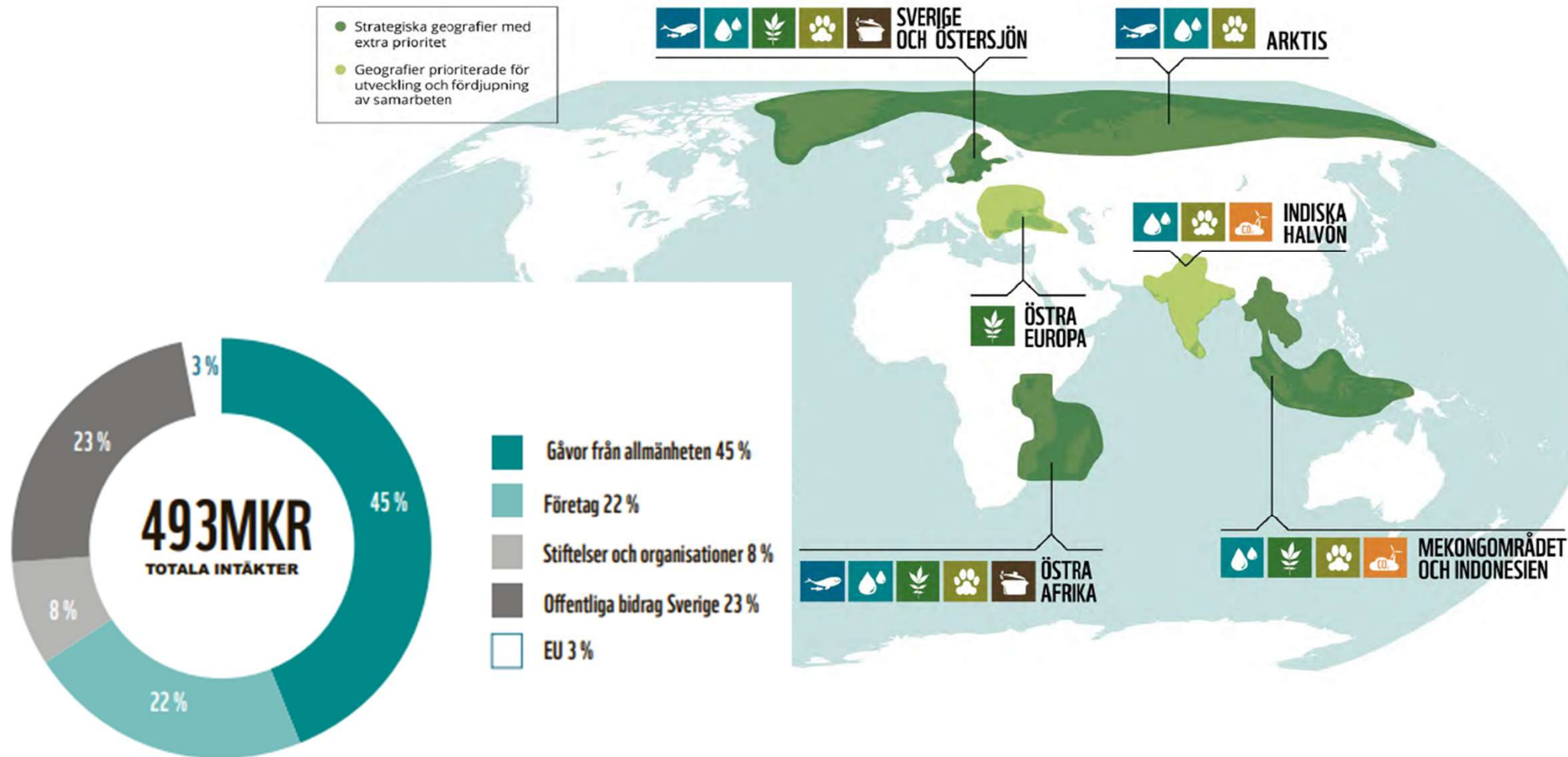
- Aktiva i mer än 100 länder
- Kontor i nära 100 länder
- Över 6 miljoner supportrar
- Cirka 8 000 anställda

I Sverige:

- 1971
- En stiftelse med förtroenderåd
- Ca 200 000 bidragsgivare

WWF Sveriges strategiska geografier tom 2025 – Ny strategi 2026

Hur jobbar WWF med skog?

- Skydd och förvaltning av skogsområden
- Ansvarsfullt skogsbruk och handel
- Återskapande och restaurering av skogslandskap
- 80% av naturvårdsmedel till naturvård utanför Sverige

WWFs insatser i Sverige

Home / Opinions / Energy & Environment / Forests / EU's Nature Restoration Law: make or break for Swedish forests?

EU's Nature Restoration Law: make or break for Swedish forests?

DISCLAIMER: All opinions in this column reflect the views of the author(s), not of EURACTIV Media network.

By Gustaf Lind and Johanna Sandahl · Est. 3min

27 feb. 2023

Advertisement

Swedish forests in Sweden are set to disappear by 2070 if current forestry Agency sounded the alarm that the ecological status of forests are taken. [Shutterstock / Dietrich Leppert]

Recommended articles

1. Meet the MP who led an inquiry into France's energy sovereignty
2. Russia crosses new lines in crackdown on Putin's enemies
3. The Brief — Russia's suicide
4. Borrell asks European navies to patrol Taiwan Strait
5. Hungary drops veto to EU-Africa treaty after getting guarantee on sexual rights
6. Russian ambassador interferes in Bulgarian elections

- Policypåverkan
- FSC-certifieringen
- Utveckling & stöd till fältprojekt
- Stöd till forskningsprojekt

Trakthyggesbruket ursprung-Centraleuropeisk bergsbruksmiljö

Hans Carl von Carlowitz (1645–1714)

- Wilden Baum Zucht = Odling av "vilda" träd
- Barrmonokulturer (sådd/plantering)
- Beräkningsbar tillväxt och avkastning
- Inte hugga mer än tillväxten =
Nachhaltigkeit = Uthålligt skogsbruk

Hyggesfritt kontexten – För och emot

svt NYHETER | Nyheter | Lokalt | Sport | SVT Play | Barn | Tv-tablå | Alla program | Om SVT

/ ÖREBRO

Senaste avsnittet på SVT Play

Lokala Nyheter Örebro
Idag 09:33

Mest tittat Örebro

- En till sjukhus efter lägenhetsbrand i Kilsmo
- Tuffa ekonomiska tider – ökat tryck hos Stadsmissionen
- Dansprofilen har arrangerat internationella tävlingar – i 25 år

Mest läst Örebro

- 1 Kraftig brand i villa utanför Örebro – en person död
- 2 Villabrand i Hjortkvarn – en person saknas
- 3 Strömavbrott i flera delar av Örebro

Kontakta SVT Nyheter Örebro

- Mejla redaktionen
- Följ oss på Facebook
- Ring redaktionen: 019-35 35 35

Här i Tiveden är skogen fri från kalhyggen: "Inte lönsamt att hugga mest"

UPPDATERAD 5 MAJ 2023 | PUBLICERAD 3 MAJ 2023

Kalhyggesbruk dominerar sättet att bruka skogen i Sverige idag. Men i skogarna runt Tiveden avverkas skogen utan att skapa kalhyggen. – Många tror att det är lika bra att hugga mycket på en gång för att bli mest lönsam, säger Peter Arne, vd på Finnerödja skogstjänst.

I samband med att SMHI bjöd in skogsnäringen till kurs om klimat och

LEDARE 25 APRIL 2024

Land Lantbruk Skogsbruk

Gigantiskt experiment på lösa grunder

- Olika ståndpunkter men ser de flesta ser en möjlighet med alternativa metoder för att stärka biologiska och sociala värden!
- Men hyggesfritt är bruksmetoder – Inte naturvårdande skötsel!

Skillnad mellan metod & koncept

Skogsbruksmetoder

Trakthyggesbruk

Trakthyggesbruk följer skogsskötseln ett cykliskt förlopp med olika faser, likt jordbruket. Du börjar med att så eller plantera för att sedan röja, gallra och avverka och därefter är det åter dags för plantering/sådd

[Skogsskötselsystem - Skogskunskap](#)

Hyggesfritt skogsbruk

Skogsbruk på skogsmark med produktionsmål innebär att skogen sköts så att marken alltid är trädbevuxen utan att det uppstår några större kalhuggna ytor. [Rapport 2021/8 Hyggesfritt skogsbruk - Skogsstyrelsens definition](#)

Mål & Kunskap!

Naturnära

Grunden är ett brukande utifrån att skogen är ett komplext adaptivt system där systemet självt utvecklat metoder för anpassning när störningar inträffar - K. Puettmann, D Coates, Ch. Messier, 2016 (Bok, Managing forests as complex adaptive systems)

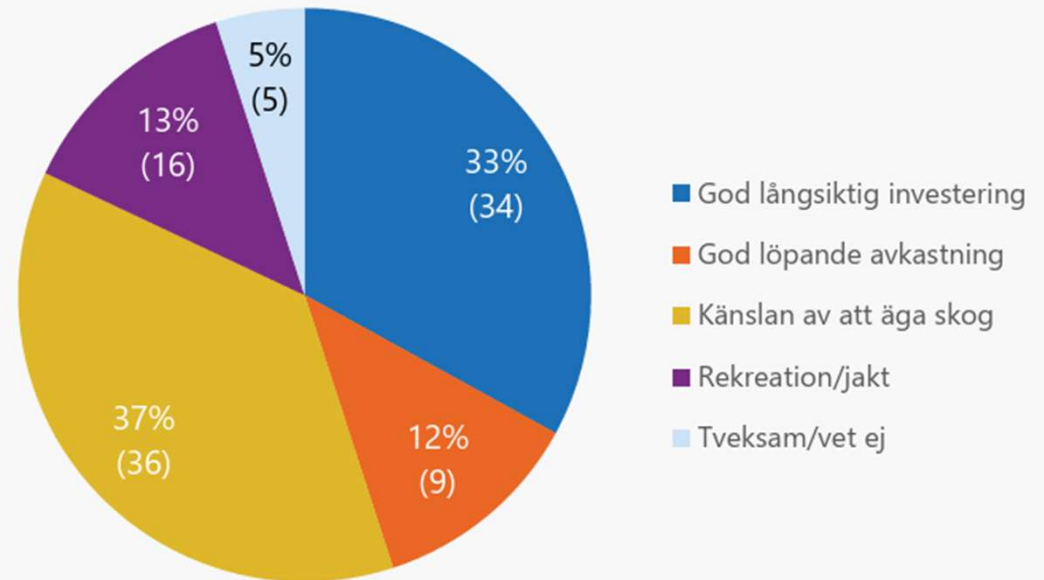
Efterlikna skogsekosystemets naturliga störningsdynamik. Bevara och återskapa skogsekosystems naturliga processer och funktioner – Naturskyddsföreningen 2022

Ett naturnära skogsbruk efterliknar naturliga störningsprocesser, skapar variationsrika skogar och stärker miljövärden i skogslandskapet. Brukandet sker utifrån ett landskapsperspektiv och inkluderar anpassat trakthyggesbruk, hyggesfritt skogsbruk och vissa historiska bruksformer - [Förutsättningar för hyggesfritt skogsbruk och definition av naturnära skogsbruk i Sverige](#)

Tas de privat enskilda skogsägarnas intressen om hand?

Vad betyder mest i ditt skogsägarande? 2024 (2023 års svar inom parentes)

[Skogens Mångbruk - Mångbrukets Ekosystemtjänster](#)

[Skogsbarometern 2024](#)

Kontexten – EU policy & Closer-To-Nature Forest Management

- Biodiversitetsstrategi
- Skogsstrategi
- Vägledning för Closer to Nature Forest Management (CNFM)
- Verifieringssystem för CNFM?
- LULUCF
- Art- och Habitatdirektiv
- Fågeldirektiv
- Vattendirektiv
- Naturrestaureringslagen
- EU verifieringssystem för kol- och biokrediter?

Från enskilt träd till landskap – Ett integrerat naturvårdsperspektiv!

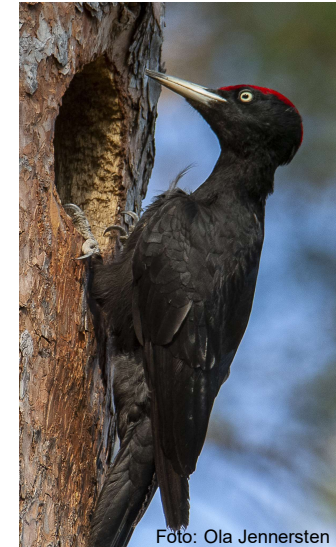
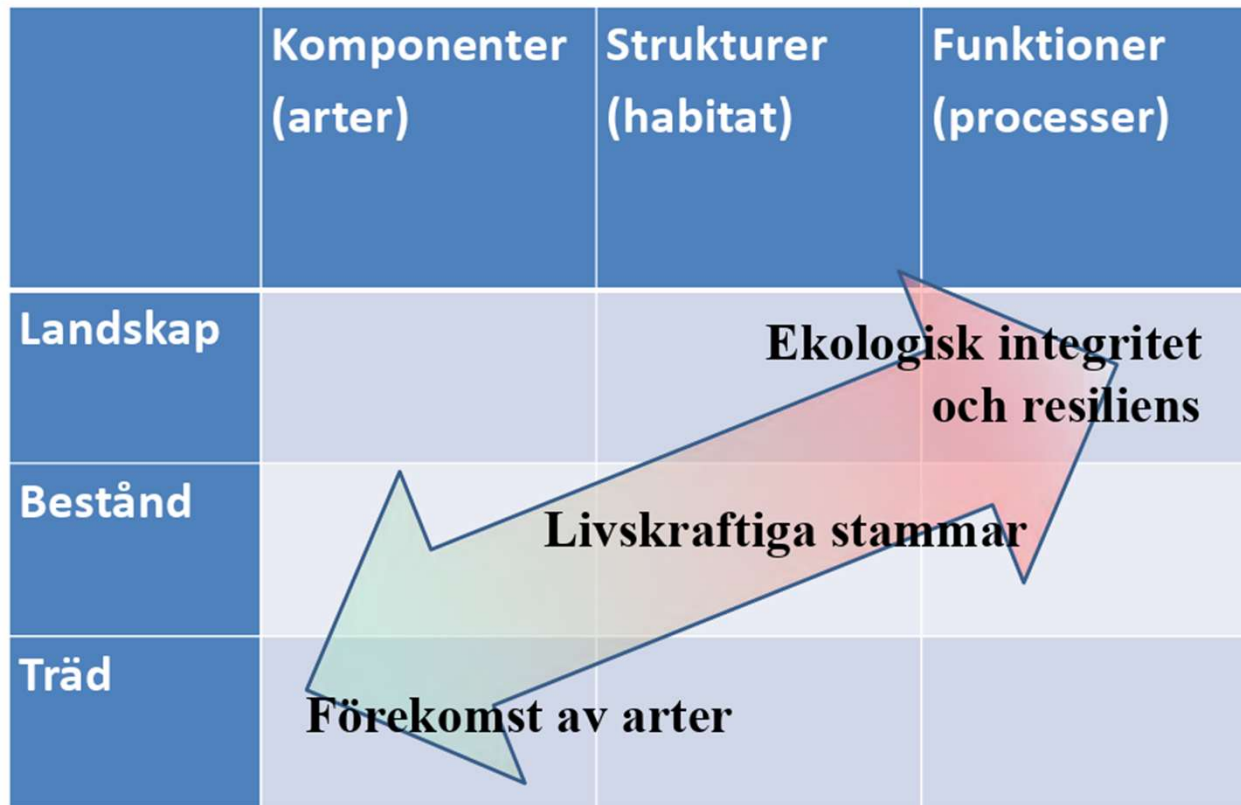

Foto: Ola Jennersten

Spillkråkan: De tätaste populationerna förefaller finnas i äldre, variationsrik blandskog med gott om död ved och gamla träd. Varje par utnyttjar 400-1 000 hektar skog beroende på skogens kvalitet

<https://artfakta.se/taxa/100049/information>

Trakthyggesbruk *kontra* hyggesfritt – Möjliga mervärden

Foto: Ola Jennersten

Foto: Ola Jennersten

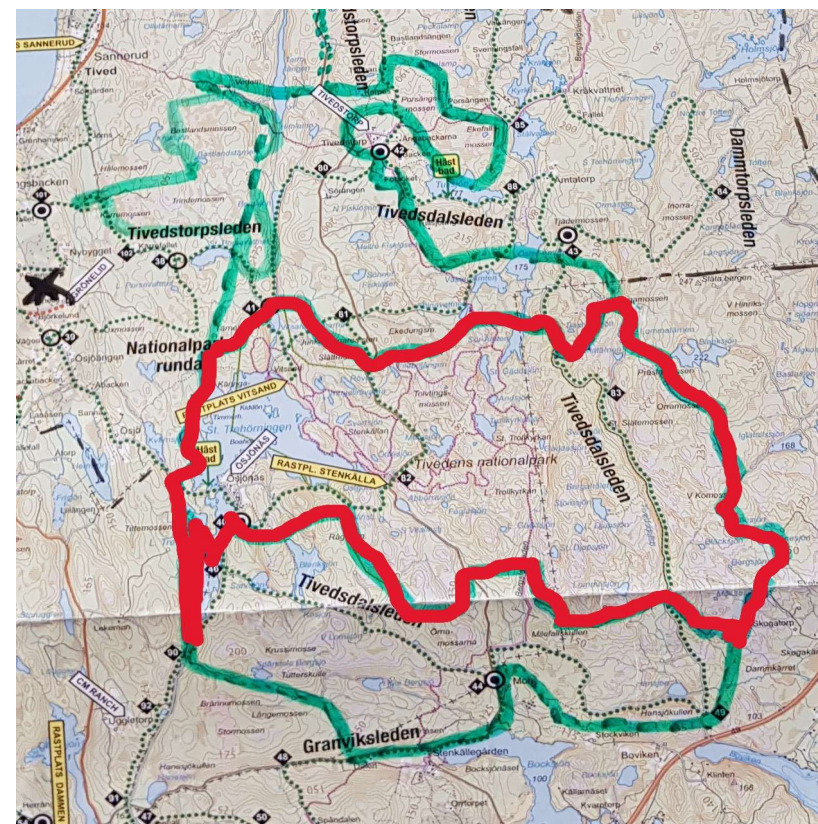
Foto: Peter Roberntz

- Omkring 400 hotade skogsarter missgynnas direkt av trakthyggesbruket
- 35 procent av strandlinjer i slutavverkningar saknar kantzon
- Större kala ytor ökar risken för ras och erosion
- Rennäringen missgynnas av trakthyggesbruket
- Naturturism missgynnas av trakthyggesbruket
- Hyggesfritt skogsbruk kan förbättra kolbalansen

WWF & Naturnära skogsbruk i Tiveden - Starten

- Tiveden Nationalpark
- Naturturism
- Sveaskog dominerande skogsägare
- Lokalt initiativ – Naturnära skogsbruk
- Projekt 2022-2024
- Privata enskilda skogsägare
- Forskare, Myndigheter & Organisationer

WWF & Naturnära skogsbruk i Tiveden - Kunskap & transformering

Projektdeltagare

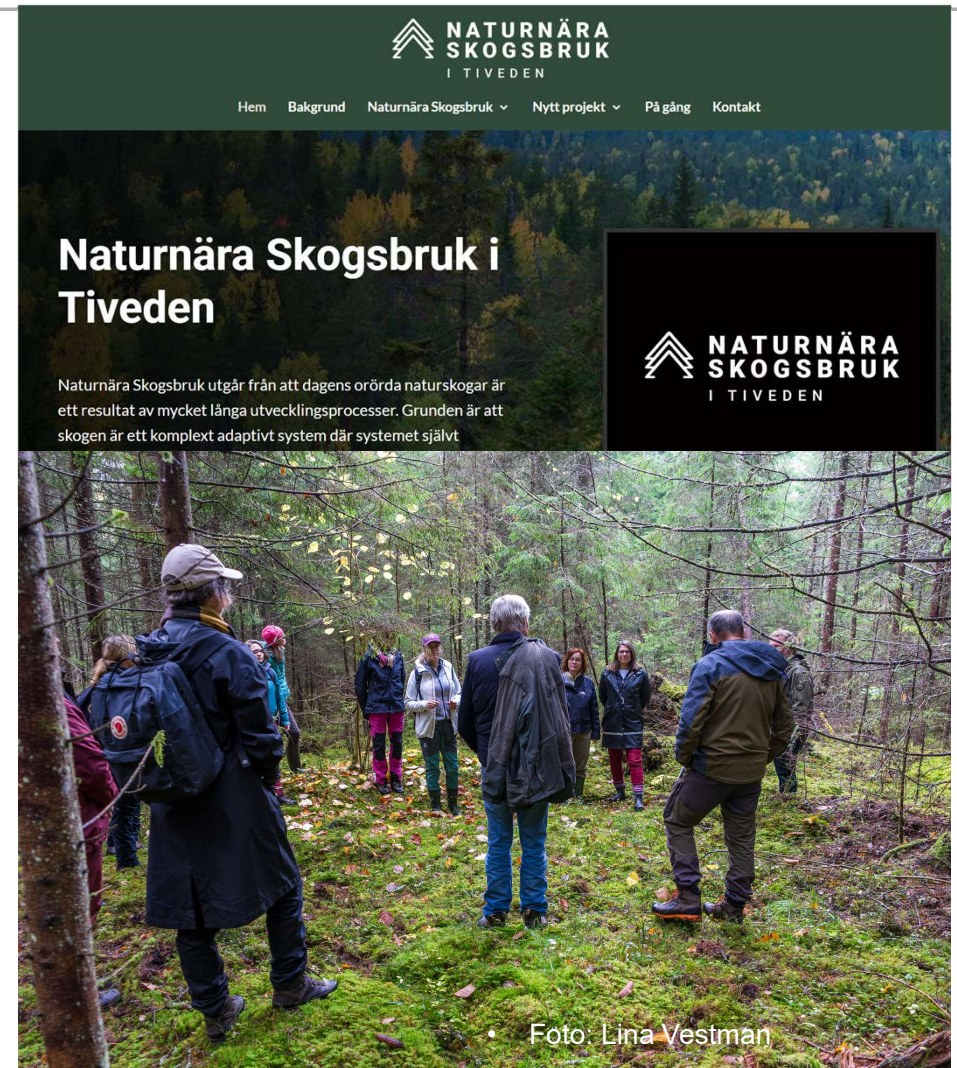
- 17 privata enskilda skogsägare i projektet
- Kurser & studieresor för deltagare
- Förvaltningsplaner – naturnära skogsbruk för 17 fastigheter

Externa besök, kurser & studier

- SMHI kurser för klimatanpassat skogsbruk
- Gammelkroppa studier på trädillväxt
- Forskare uppskattat kolinlagring
- 30 skogsdagar för myndigheter & organisationer såsom Svenska Kyrkan, Spillkråkan, politiker med flera

Kommunikation

- Hemsida
- Journalist besök och minst 15 artiklar i tidningar
- TV-reportage & filmer
- Presentationer i andra externa sammanhang

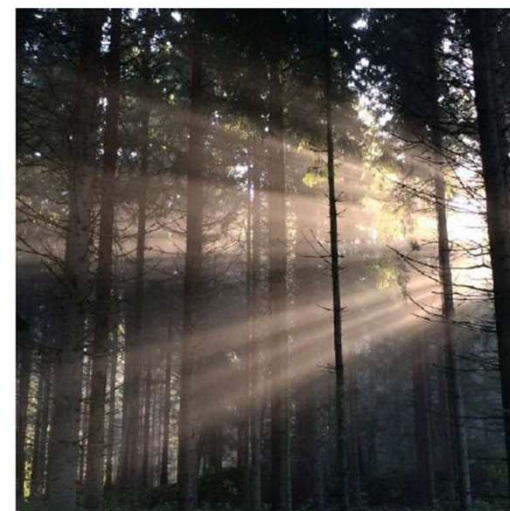

WWF & Naturnära skogsbruk i Tiveden – Några röster

- *“Skog i form av rader med planterade träd var tidigare det naturliga för mig. Har nu fått ”andra ögon”. Skulle i dagsläget hellre kalla det för plantage.”* – Håkan, skogsägare
- *“Så länge vi sköter skogen för att skörda den så är skogen en odling för människans behov”* — Danny, skogsägare
- *”Skogen är mycket mer än en odling av träd. Men samtidigt säger vi att ”vi åker till skogen”, och det är ju delvis planterat på åkermark. Fast nu kan vi bättre se skillnaden på olika marker.”* – Systrarna Pettersson, skogsägare

Utvärdering av WWF-projektet
Naturnära skogsbruk i Tiveden

Ellen Nystedt och Simon Jonegård
2024

juni 2024

Några slutsatser

Rapport 2024/19

Uppföljning av klimatanpassning och effekter i skogen

Uppföljning

SKOGSSTYRELSEN

Rapport 2025/11

Hur hyggesfritt skogsbruk påverkar biologisk mångfald: en jämförelse med konventionellt trakthyggesbruk i Sverige

Kunskapssammanställning

SKOGSSTYRELSEN

Ambio 2024, 53:46-62
<http://doi.org/10.1007/s13280-023-01903-7>

RESEARCH ARTICLE

Adapted forest management to improve the potential for reindeer husbandry in Northern Sweden

Jeannette Eggers , Ulrika Roos , Torgny Lind , Per Sandström

- Naturnära skogsbruk = hyggesfritt en del av verktygslådan
- Vi har kunskapsluckor om både trakthyggesbruk och hyggesfritt
- Vi vet mycket om trakthyggesbrukets för- och nackdelar
- Vi vet också mycket om hyggesfria metoders för- och nackdelar
- Skogsbruket börja utgå mer från skogsekosystemen – Motarbete schabloner!
- Skogsbruksplaner och traktplanering behöver utvecklas
- Börja testa! Sök synergier och "långt hängande frukter"

TACK!

Foto: Peter Robertz